

Сарајево, 10.08.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 03.08.2020.- 07.08.2020.**

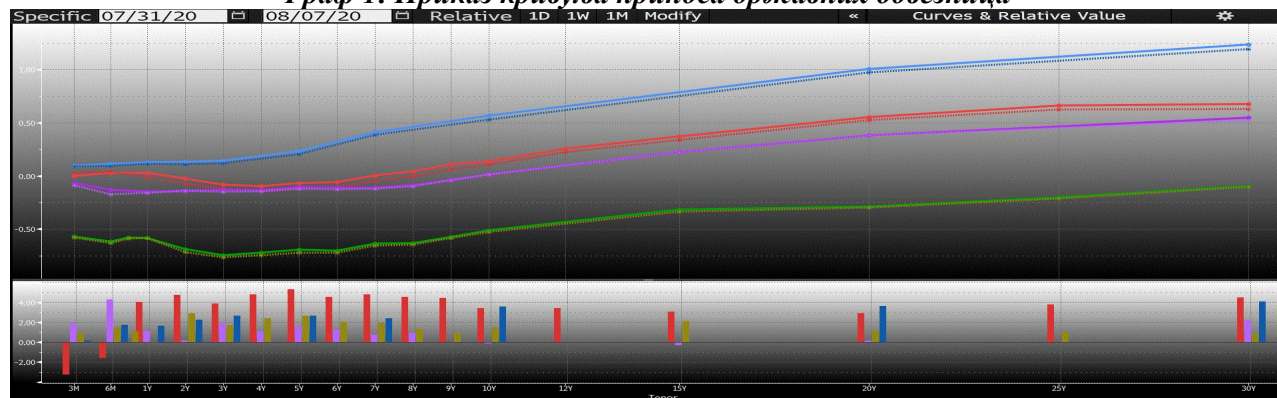
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	31.7.20		7.8.20		31.7.20		7.8.20		31.7.20		7.8.20		31.7.20		7.8.20	
2 године	-0,71	-0,68	↗		0,11	0,13	↗		-0,07	-0,02	↗		-0,12	-0,12	→	
5 година	-0,72	-0,69	↗		0,20	0,23	↗		-0,12	-0,07	↗		-0,11	-0,10	↗	
10 година	-0,52	-0,51	↗		0,53	0,56	↗		0,10	0,14	↗		0,02	0,01	↘	

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillowe

Доспијеће	Приноси			
	31.7.20	-	7.8.20	
3 мјесеца	-0,559	-	-0,542	↗
6 мјесеци	-0,632	-	-0,617	↗
1 година	-0,561	-	-0,539	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 07.08.2020. године (пуне линије) и 31.07.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су благо повећани у односу на претходну седмицу, при чему су приноси њемачких обвезница забиљежили раст између 1,5 и 3 базна поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су смањени између 6 и 9,5 базних поена, што је утицало на смањење разлике између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница на ниво од око 143 базних поена, а што је најмање од 21. фебруара ове године. Такође, приноси шпанских обвезница су смањени између 3 и 6 базних поена.

Протекле седмице је објављен већи број економских индикатора за мјесеце јуни и јули, а који су указали на опоравак главних индикатора, након што су исти забиљежили нагли пад у мјесецима када су економије биле затворене. Међу овим индикаторима су и РМІ индекси који су на нивоу еврозоне достигли нивое преко 50 поена, а што је гранична вриједност која раздваја раст од контракције. Економист ИНС Markita Smith је раст РМІ индекса повезао са снажним растом како outputa, тако и нових порудбина, али је, ипак, нагласио да ова истраживања указују на то да је потражња још увијек испод нивоа забиљежених прије кризе изазване пандемијом. Такође, подаци о индустријској и прерађивачкој производњи највећих европских економија су били бољи од очекивања, па су на мјесечном нивоу углавном забиљежили знатно већи раст у односу на

очекивања. Исти подаци су, посматрано на годишњем нивоу, и даље у негативној зони, али су и ти подаци углавном били бољи од очекивања.

Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да је ЕЦБ посвећена пружању подршке економији еврозоне усљед пандемије, користећи масивне куповине обвезница као главну алатку. Овакви коментари би могли утицати на повећање очекивања тржишних учесника да би ЕЦБ већ у септембру, када се очекује објављивање нових економских прогноза, могла повећати износ програма куповина који је уведен због пандемије (РЕРР), а који тренутно износи 1,35 билиона EUR. ЕЦБ је објавила податке о обављеним куповинама обвезница путем програма APP и РЕРР, према којима је ова институција у оквиру APP програма у јулу извршила куповине у вриједности 21,6 милијарди EUR, што је најмањи износ од јануара. У оквиру РЕРР програма (програм уведен због пандемије) у истом мјесецу је купљено 85,5 милијарди EUR, што је најмањи износ мјесечних куповина од његовог увођења. На финансијским тржиштима је примјеђено да су се „прекомјерне куповине“ обвезница у односу на капитални кључ у овом периоду односиле на обвезнице Италије, а што је помогло да се разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница смањи ка нивоу од око 150 базних поена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	51,1	51,8	47,4
2.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	55,1	54,7	48,3
3.	Композитни PMI индекс – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	54,8	54,9	48,5
4.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	-0,2%	1,3%	-3,1%
5.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	-3,8%	-3,7%	-5,0%
6.	Фабричке поруцбине – Њемачка (Г/Г)	ЈУН	-18,5%	-11,3%	-29,3%
7.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ЈУН	-11,4%	-11,7%	-19,5%
8.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ЈУН	-12,9%	-11,7%	-23,4%
9.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ЈУН	-16,0%	-13,7%	-20,5%
10.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ЈУН	-15,2%	-14,0%	-24,7%
11.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ЈУН	-13,3%	-12,5%	-25,2%
12.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	-9,7%	-11,9%
13.	Биланс буџета – Италија (у милијардама EUR)	ЈУН	-	-7,2	-21,0
14.	Биланс буџета – Француска (у милијардама EUR)	ЈУН	-	-124,9	-117,9
15.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈУН	11,3	15,6	7,0
16.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ЈУН	-	-7,96	-7,46
17.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	ЈУН	-	6,23	5,58
18.	Промјена броја запослених – Шпанија (у '000)	ЈУЛ	20,0	-89,8	5,1
19.	Стопа незапослености – Ирска	ЈУЛ	-	5,0%	4,6%
20.	Стопа незапослености – Грчка	МАЈ	-	17,0%	15,7%
21.	Стопа незапослености – Португал (квартално)	II квартал	-	5,6%	6,7%
22.	Стопа инфлације – Холандија	ЈУЛ	-	1,6%	1,7%

САД

Званичници Феда су упозорили да ће друга рунда фискалних олакшица бити критична за економију САД с обзиром на то да законодавци настављају да преговарају о додатној помоћи. До краја протекле седмице у САД није постигнут договор о новом пакету помоћи због пандемије. Десетине милиона американаца који су остали без посла као резултат пандемије ослањали су се на појачане исплате осигурања због незапослености које је Конгрес одобрио у марту, док привремени мораторијум на деложације и даље омогућава да грађани остану у својим домовима. Непостизање договора, утицало је на то да предсједник САД Трамп у суботу потпише 4 извршна налога, укључујући продужетак осигурања за незапослене, као и одогуду плаћања одређених кредита.

Предсједник Феда из Чикага Еванс је изјавио да је „изузетно важно“ за САД да испоручи још један круг фискалних мјера, како би се економији помогло да превазиђе пандемију, јер је фискална

политика била невјероватно важна за подршку економији у условима пада са којима се суочавало. Предсједник Феда из Ст. Луиса Bullard је изјавио да очекује да ће економија САД забиљежити снажан раст у III кварталу, након успорења у јулу, јер ће пандемија бити ефикасније контролисана. Предсједник Феда из Сан Франциска Mary Daly сматра да економија САД треба више подршке него што се првобитно очекивало будући да нови талас пандемије утиче на економски раст.

Виши званичници САД и Кине ће анализирати имплементацију фазе I трговинског споразума, као и међусобне приговоре у све напетијим односима ових земаља. Званичници би требало да 15. августа одрже видео конференцију. Представник САД за трговинске односе Robert Lighthizer и замјеник премијера Кине Liu He, који су главни преговарачи у овим односима, ће, такође, учествовати на овој видео конференцији.

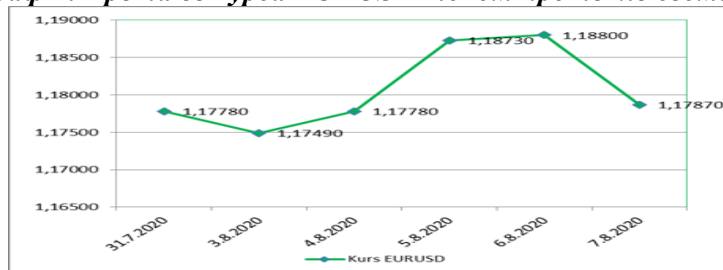
На крају протекле седмице објављени су веома позитивни подаци са тржишта рада САД за јули, те је поред већег пада стопе незапослености, забиљежен раст запослених у скоро свим водећим секторима.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI прерађивачки сектор F	ЈУЛ	51,3	50,9	49,8
2.	ISM прерађивачки сектор	ЈУЛ	53,6	54,2	52,6
3.	Фабричке поруџбине	ЈУН	5,0%	6,2%	7,7%
4.	Поруџбине трајних добара F	ЈУН	7,3%	7,6%	15,0%
4.	МБА број апликација за хипотекарне кредите	31. јул	-	-5,1%	-0,8%
5.	ADP промјена броја запослених	ЈУЛ	1.200.000	167.000	4.314.000
6.	Трговински биланс (у млрд USD)	ЈУН	-50,2	-50,7	-54,8
7.	ISM услужни сектор	ЈУЛ	55,0	58,1	57,1
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	1. август	1.400.000	1.186.000	1.435.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	25. јул	16.900.000	16.107.000	16.951.000
10.	Стопа незапослености	ЈУЛ	10,6%	10,2%	11,1%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1778 на ниво од 1,1870. Иако је депрецијација USD била више изражена током прошле седмице, објављивање позитивних података за тржиште рада у САД у петак, је утицало на корекцију курса EURUSD на крају протекле седмице.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој је референтна каматна стопа задржана на истом нивоу, односно на 0,1%, док је програм квантитативних олакшица задржан на нивоу од 745 милијарди фунти. Ове одлуке су донесене једногласно. ВоЕ сматра да БДП Велике Британије неће премашити ниво из IV квартала 2019. године до краја 2021. године, уз постојање ризика даљег смањења БДП-а, док се очекује да ће инфлација остати на нивоу од око 2% у наредне двије године. Такође, ВоЕ је истакла да неће поштровати политику све док инфлација не достигне одрживи циљани ниво. ВоЕ очекује да ће незапосленост достићи врхунац на нивоу од 7,5% до краја ове године, што је скоро дупло већа незапосленост у односу на тренутну стопу, али, ипак, нижа него што је ВоЕ раније очекивала, а то је била стопа благо изнад 10%. Свеукупно посматрано, ВоЕ очекује да би економија у овој години могла забиљежити пад од 9,5%. То би биле најлошије перформансе економије у посљедњих 99 година. Ипак, очекивање пада од 9,5% је

бољи податак од мајских прогноза, када се очекивало -14,0%, што би био најгори пад у посљедња три вијека.

Пројекције ВоЕ су показале да ће инфлација вјероватно бити смањена испод нуле у овом мјесецу прије него се поново врате на ниво од 2%, док се очекује да ће у наредних неколико година, до 2023. године, инфлација расти ка нивоу од 2,3%. Из ВоЕ је, такође, саопштено да ће анализирати негативне каматне стопе, као и то да ли постоје фактори који би могли да промијене раније ставове да се ова стопа одржава благо изнад нуле. У сваком случају, саопштено је да су друге земље показале да банке често нису у могућности да смање стопу депозита испод нуле, чиме се лимитирају њихове могућности да негативне каматне стопе пренесу на зајмодавце. Банке, такође, страхују да би негативне каматне стопе могле да уруше њихов капитал.

Упркос томе што је ВоЕ објавила неочекивано побољшане прогнозе за економију Велике Британије у долазећим мјесецима, аналитичари и инвеститори на тржишту очекују да би растући ризици попут поновног раста броја инфицираних, неуредног Брежита, као и самих прогноза ВоЕ о дугорочном опоравку, могли да активирају још један круг монетарних стимуланса након љета.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни
					период
1.	PMI прерађивачки сектор F	ЈУЛ	53,6	53,3	50,1
2.	PMI услужни сектор F	ЈУЛ	56,6	56,5	47,1
3.	PMI композитни индекс F	ЈУЛ	57,1	57,0	47,7
4.	PMI грађевински сектор	ЈУЛ	57,0	58,1	55,3
5.	Број новорегистрованих возила (Г/Г)	ЈУЛ	-	11,3%	-34,9%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,90019 на ниво од 0,90311, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3085 на ниво од 1,3052.

ЈАПАН

За Јапан је објављен финални податак БДП-а за I квартал, који је потврдио очекивања да је настављен пад економских активности у I кварталу. Почетком наредне седмице се очекује објављивање података о кретању БДП-а за II квартал, а истраживање Reutersa указује на то да је вјероватно забиљежен рекордан пад овог показатеља (27,2% на годишњем нивоу) због утицаја кризе изазване пандемијом на пословање и потрошњу. Овако ниска очекивања би могла потврдити да се јапанска економија налази на путу снажније рецесије, те повећава очекивања да Влада треба да испоручи још један стимулативни пакет, поред већ најављених 2,2 билиона USD. Као и на осталим водећим тржиштима и Јапан је забиљежио раст вриједности PMI индекса током јула изнад очекивања. Ипак, битно је нагласити да се ови показатељи још увијек налазе испод граничног нивоа од 50 поена, али раст истих може представљати сигнал да су притисци на произвођаче донекле умањени и повећава наду да је најгори утицај изазван пандемијом окончан.

Гувернер ВоЈ Курода је изјавио да постоји могућност да ова централна банка размисли о могућности продужења рока након марта 2021. године по питању шема финансирања усмјерених ка финансирању компанија које су погођене пандемијом. Он је додао и да су ризици по економију Јапана високи јер се број заражених корона вирусом повећава, не само у Токију, већ и изван главног града. Један од законодаваца владајуће партије у Јапану Андо је изјавио да би Влада требало да укине порез на промет од 10% како би се помогло економији која је погођена пандемијом. Андо је један од млађих законодаваца Либерално-демократске партије који предлажу укидање овог пореза, чиме би се фирме директно субвенционирале како би се избјегло затварање истих. Он је изјавио да је одлука Владе да се порез на промет повећа на 10% са ранијих 8% прошлог октобра била „очигледа грешка“ јер се економија већ тада налазила у силазној путањи. Ипак, администрација премијера Абеа је одбила идеју враћања овог пореза на првобитни статус.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

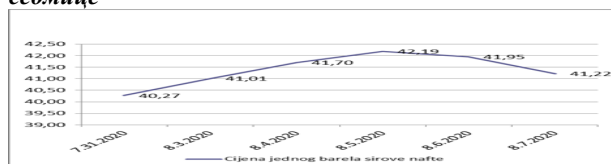
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни
				период
1.	БДП (квартално) финал. I квартал	-0,7%	-0,6%	-1,9%
2.	PMI индекс прерађивачког сектора (финал.) ЈУЛ	42,6	45,2	40,1
3.	PMI индекс услужног сектора (финал.) ЈУЛ	45,2	45,4	45,0
4.	PMI композитни индекс ЈУЛ	43,9	44,9	40,8
5.	Стопа инфлације – Токијо ЈУЛ	0,3%	0,6%	0,3%
6.	Монетарна база (у билионима JPY) ЈУЛ	-	576,3	565,2
7.	Продаја аутомобила (Г/Г) ЈУЛ	-	-20,4%	-26,0%
8.	Потрошња становништва (Г/Г) ЈУН	-7,8%	-1,2%	-16,2%
9.	Званичне резерве (у милијардама USD) ЈУЛ	-	1.402,5	1.383,2

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 124,75 на ниво од 124,85. JPY је благо депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 105,83 на ниво од 105,92.

НАФТА И ЗЛАТО

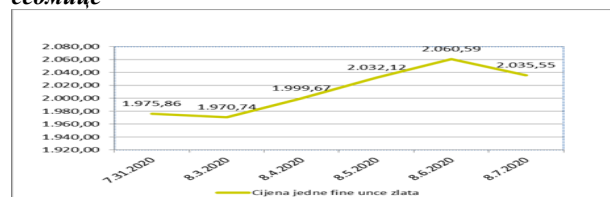
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,27 USD (34,19 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је биљежила благи раст и углавном се одржавала на нивоу преко 41 USD по барелу. Утицај на раст цијене нафте имала су очекивања инвеститора који су додатну понуду ОПЕС-а ставили у други план у односу на знакове економског опоравка водећих економијама. ОПЕС је повећао обим производње нафте од овог мјесеца, што представља постепено ублажавање историјског смањења обима понуде. Почетком седмице цијена нафте је повећана под утицајем раста акцијских индекса у САД, Европи и Азији. S&P индекс је повећан трећу сесију заредом под утицајем шпекулација да ће се се законодавци у САД договорити око стимулативног буџета. Средином седмице су се појавиле шпекулације да ће у САД доћи до смањења обима залиха нафте, што је подстакло раст цијене нафте. Након што је ЕИА објавила вијест да су залихе нафте смањене на најнижи ниво од априла, док увоз из Саудијске Арабије биљежи смањење и приближава се другом најнижем нивоу увоза који је забиљежен, то је додатно утицало на раст цијене нафте. Ирак се најснажније обавезао да ће у овом мјесецу смањити обим производње након што су министар за нафту Ирака и сарадници из Саудијске Арабије одржали телефонски позив прошле седмице. Други највећи произвођач нафте унутар ОПЕС-а дуже времена заостаје у поштовању квоте смањења обима производње, те се суочава са појачаним притисцима од стране других чланица на испуњење договорених мјера. На крају прошле седмице цијена нафте је благо смањена након што је објављен податак да је увоз овог енергента у Кину смањен 3,6% са већ рекордно ниског нивоа забиљеженог у претходном мјесецу. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 41,22 USD (34,97 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 2,36%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.975,86 USD (1.677,59 EUR). Током протекле седмице, изузев петка, цијена злата је биљежила стални раст, те су сваког дана достизане рекордно високе вриједности злата, а највећи ниво цијене од преко 2.060 USD по једној финој унци забиљежен је на крају трговања у четвртак. Највећи утицај на раст цијене злата имају појачани страхови од економског успорења и кризе изазване пандемијом, што појачава тражњу за сигурним активама. Цијена злата је средином седмице пробила ниво од 2.000 USD по унци, те се до краја седмице цијена задржала на нивоима преко 2.000 USD. Значајан утицај на раст цијене злата имале су депрецијација USD, појачане геополитичке тензије, као и неизвјесности око увођења нових фискалних мјера у САД. USD депрецира од марта, од када је Фед донио одлуку да смањи референтну каматну стопу близу нуле и проширио квантитативне олакшице и обиме кредитирања на све могуће начине, укључујући и међународне FX своп линије. Инвеститори су били у ишчекивању одлуке САД о питању фискалних мјера, док фондови који тргују златом настављају да повећавају приливе злата. До краја прошле седмице у САД није постигнут договор о новом пакету помоћи. У овој години цијена злата је повећана за више од 35%, што је једним дијелом резултат смањених, односно негативних приноса на државне обвезнице, депрецијације USD, те глобалних неизвјесности. Аналитичари очекују да ће централне банке наставити са стимулансима што ће значити спорији раст приноса државних обвезница и одржавање раста цијене злата. На крају прошле седмице цијена злата је коригована на ниже, а највећи утицај имали су позитивни подаци за тржиште рада у САД који су објављени у петак. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 2.035,55 USD (1.726,94 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 3,02%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.